ХХІХ НЕДІЛЯ ЗВИЧАЙНОГО ЧАСУ

Фарисеї та геродіани дотримуються спільної стратегії, щоб дискредитувати Ісуса. Вони намагалися підвести Його якоюсь відповіддю, аби таким чином протистояти Йому. Такий спосіб дій не зник. Чимало тих, хто намагається сперечатися з Ісусом Христом, аби уникнути Його вчень. Це не проблема інтелекту, а волі. Ще Пій XII писав, що в питаннях, які стосуються Бога, «люди легко переконуються у неправдивості або принаймні в непевності того, чого вони не хотіли б, щоб було правдою». Саме так чинять герої сьогоднішнього Євангелія, які, до того ж, удають, ніби поважають Ісуса. Їхні дії підступні, сповнені удавання та приховування; вони не шукають істини, а прагнуть підтвердити власні упередження.

Але Ісуса ніхто не обмане, і Він використовує кожну нагоду, щоб навчати. Питання є підступним, бо намагається налаштувати Ісуса проти римлян, якщо Він скаже, що не треба платити податки, або ж проти євреїв, якщо Він висловиться на їхню користь. Ісус не потрапляє в пастку і показує, що існують реалії різного порядку. Цезарю треба віддавати те, що належить йому, але також слід віддавати Богу те, що належить Богу. Ісус не руйнує порядок природної влади, яким мають керуватися всі суспільства, але показує, що його остаточний фундамент лежить у Бозі. Людині належить свобода поєднувати обидві ці відповідальності. Він повинен виконувати свої громадянські обов'язки та соціальні зобов'язання і водночас у всьому виконувати волю Божу.

Зазвичай це можливо. Але якщо людська влада наказує щось, що суперечить Богу, тоді ми не зобов'язані підкорятися, а навпаки. У всьому діє той принцип, яким відповів святий Петро, коли його дорікали єврейські власті: «Треба слухатися Бога більше, ніж людей». Ось чому християни перших століть відмовлялися поклонятися імператору, але не відмовлялися молитися за нього. Так само вони були добрими громадянами й сприяли благу суспільства, але ні в чому не хотіли діяти всупереч Божим заповідям.

Коли людський закон суперечить Божій волі, він є несправедливим. Тому Катехизм Католицької Церкви (п. 2242) зазначає: «Громадянин має обов'язок перед совістю не дотримуватися приписів цивільної влади, коли ці приписи суперечать вимогам морального порядку, основним правам людини або вченню Євангелія». Але коли таких обставин немає, треба підкорятися законній владі, бо вона є волею Божою. Насправді суспільство, для свого збереження та розвитку, потребує існування влади, яка б у всьому сприяла загальному благу. Тому правителі також мають особливий обов'язок підпорядковувати свої судження та рішення моральному благу, і ми молимося за них, щоб вони вірно виконували свою місію.

Проблема, яку порушує Ісус, залишається актуальною, і важливо, щоб ми, католики, добре ознайомилися з політичним і соціальним вченням, яке Ісус Христос проповідує через Свій голос, який ми вміємо розпізнавати в Його Церкві. Гарний виклад цього вчення міститься в Катехізисі. Природний порядок, бажаний Богом, не суперечить порядку благодаті, який приходить до нас через Ісуса Христа. Тому, коли ми маємо сумніви або виникають конфлікти, ми маємо шукати відповіді, але наша поведінка не повинна бути такою, як у фарисеїв, а такою, як у смиренних учнів Істини, які дозволяють Учителю навчати себе.

Нехай Марія дарує нам чистий розум і смиренне серце.